



RAPPORT

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Kazerne Korps Commandotroepen Roosendaal

Klant: Ministerie van Defensie

Referentie: HAS-XX-ZZ-RP-Z-0001

Status: Definitief/01

Datum: 3 september 2025

HASKONING NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Mobility & Infrastructure

Trade register number: 56515154

Telefoon: +31 88 348 20 00
Fax: +31 33 463 36 52
E-mail: info@haskoning.com
Website: haskoning.com

Titel document: Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Ondertitel: Kazerne Korps Commandotroepen Roosendaal
Referentie: HAS-XX-ZZ-RP-Z-0001
Uw kenmerk: [Click or tap here to enter text.](#)
Status: Definitief/01
Datum: 3 september 2025
Projectnaam: NRD KCT Roosendaal
Projectnummer: BJ8010-101-102
Auteur(s): NB

Opgesteld door: [Click here to enter text.](#)

Gecontroleerd door: CS

Datum: 14-8-2025

Goedgekeurd door: RB

Datum: 1-9-2025

Classificatie: Projectgerelateerd

Bron voorblad: Ministerie van Defensie

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. Haskoning Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van Haskoning Nederland B.V. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding voor het project	2
1.2	Notitie Reikwijdte en Detailniveau	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Ontwikkeling kazerne KCT Roosendaal	4
2.1	Het Korps Commandotroepen en de relatie met de regio	4
2.2	Beleidsachtergrond	5
2.3	Locatiekeuze en ontwikkelprogramma	7
2.3.1	Locatiekeuze	7
2.3.2	Plangebied voorkeurslocatie Antwerpseweg Roosendaal	9
2.3.3	Meekoppelkansen in het MER	10
3	Mer KCT Roosendaal	11
3.1	Doel van de mer	11
3.2	Toelichting mer-plicht	11
4	Alternatieven en varianten in het MER	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Referentiesituatie	13
4.3	Onderzoeksalternatief en varianten	13
4.3.1	Variant A: ontsluiting direct op N262	14
4.3.2	Variant B: ontsluiting Heijbeeksestraat	15
4.3.3	Scenario maximale groei: 20% extra werknemers en bebouwing terrein tot 100.000m ²	15
4.3.4	Gevoeligheidsanalyse: oostelijke ontsluiting	16
5	Milieuonderzoeken	17
5.1	Beoordelingsmethodiek	17
5.2	Beoordelingskader	17
5.3	Onderzoeken in het MER	19
6	Mer-procedure	21
6.1	Toelichting stappen	21
6.2	Inhoudelijke eisen aan het MER	22
6.3	Participatie	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het project

Het Korps Commandotroepen (KCT) is een speciale eenheid van de Koninklijke Landmacht en heeft als taak het voorbereiden en uitvoeren van speciale operaties voor bondgenootschappelijke verdedigings- en crisisbeheersingstaken. Het KCT heeft oefen- en werklocaties in gebruik in de omgeving van Roosendaal en Rucphen. Het huidige vastgoed op deze locaties sluit niet aan bij de actuele en toekomstige operationele behoefte. Het ontbreekt aan goede schiet- en trainingsfaciliteiten, de terreinen zijn versnipperd en bieden geen goed werk- en leefklimaat voor het personeel. Ook de spreiding van activiteiten over de Engelbrecht van Nassaukazerne in Roosendaal (EvN) en Logistiek Centrum Rucphen (LC) veroorzaakt beperkingen.

Het Ministerie van Defensie (hierna: Defensie) is daarom, in samenwerking met de gemeenten Roosendaal en Rucphen, de provincie Noord-Brabant en het Rijksvastgoedbedrijf, op zoek naar een nieuwe locatie om de activiteiten van het KCT te concentreren. Het doel is om het personeel een moderne werkplek te bieden en tegelijkertijd de vastgoedportefeuille financieel in balans te brengen. Een nieuwe kazerne in Roosendaal of Rucphen maakt het mogelijk om de bestaande trainingsfaciliteiten te blijven gebruiken en voorkomt negatieve gevolgen voor personeel en lokale gemeenschappen. Verplaatsing buiten de regio zou leiden tot weerstand en praktische problemen, zoals concurrentie bij werving en verminderde inzetbaarheid en een grotere ruimtelijke claim.

Defensie heeft in een onderzoek verschillende locaties onderzocht in de regio. Na een brede afweging op een groot aantal omgevingsaspecten en participatie (zie 2.3.1), is gekozen voor de locatie Antwerpseweg in het dorp Nispen, gemeente Roosendaal, als voorlopige voorkeurslocatie voor de realisatie van een nieuwe kazerne. De locatie in de gemeente Roosendaal sluit het beste aan bij de ontwikkeldoelen voor het KCT, de andere betrokken partijen (gemeente, provincie, waterschap e.d.) en heeft – alles in ogenschouw nemende – de meest acceptabele effecten op de fysieke leefomgeving..



Figuur 1-1. Huidige toegang tot Engelbrecht van Nassaukazerne KCT Roosendaal (bron: Wouter Kingma/Defensie)

In april 2024 heeft de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening op verzoek van de Minister van Defensie een voorkeursrecht gevestigd op de beoogde locatie. Voorkeursrecht is het wettelijke recht van een overheid om als eerste grond aan te kopen wanneer een eigenaar deze wil verkopen, met als doel regie te voeren over ruimtelijke ontwikkelingen.

Om de ontwikkeling van een nieuw kazerne voor het KCT planologisch mogelijk te maken, werkt Defensie aan een projectbesluit. Dit is een instrument dat door het Rijk kan worden gebruikt om complexe projecten met een publiek belang mogelijk te maken. Met het oog op de voorbereiding van dit projectbesluit heeft de Minister van Defensie in oktober 2024 een voorbereidingsbesluit genomen op grond van artikel 4.16 van de Omgevingswet. Om het projectbesluit voor de nieuwe kazerne van het Korps Commandotroepen te onderbouwen, wordt een mer-procedure doorlopen. De NRD is de eerste stap in de mer-procedure en dient ertoe de reikwijdte en het detailniveau van de mer in te kaderen en betrokken bestuursorganen te informeren. Op de NRD kunnen belanghebbenden een zienswijze indienen en ook kunnen (wettelijke) adviseurs om advies worden gevraagd.

In de NRD komen vaak de termen **mer** en **MER** voorbij. Deze begrippen lijken op elkaar, maar betekenen iets verschillends:

- **mer (milieueffectrapportage)** is de **procedure** die gevolgd wordt om milieueffecten van een plan of project systematisch in kaart te brengen.
- **MER (Milieueffectrapport)** is het **eindresultaat** van die procedure: een rapport waarin de milieugevolgen van verschillende alternatieven zijn onderzocht en vergeleken.

1.2 Notitie Reikwijdte en Detailniveau

'Reikwijdte' staat voor de onderwerpen die het MER moet gaan behandelen: welke alternatieven of varianten moeten onderzocht worden en welke milieuaspecten zijn relevant in dit onderzoek? Bij 'detailniveau' draait het om de vraag hoe uitgebreid en op welk schaalniveau de verschillende milieuaspecten onderzocht moeten worden en op welke manier dat onderzoek moet worden uitgevoerd.

In de NRD wordt bepaald welke milieueffecten onderzocht moeten worden, zoals invloeden op water, bodem, cultuurhistorie en woon- en leefomgeving. Het document beschrijft ook de methoden en beoordelingscriteria voor deze onderzoeken in het MER. Het MER wordt uiteindelijk bij het ontwerp-projectbesluit voor de Kazerne KCT Roosendaal ter inzage gelegd en zal bijdragen aan de (bestuurlijke) keuzes en afwegingen die bij de vaststelling van het projectbesluit gemaakt worden.

1.3 Leeswijzer

In de NRD komen de volgende onderdelen aan bod:

- Hoofdstuk 2 gaat in op de context van de ontwikkeling van de kazerne voor het KCT en beschrijft de huidige en toekomstige (voorgenomen) ontwikkelingen op en om het terrein.
- Hoofdstuk 3 beschrijft het doel van de mer en onderbouwt vanuit de juridische achtergrond waarom een mer voor het projectbesluit bij de voorgenomen ontwikkeling verplicht is;
- Hoofdstuk 4 beschrijft de ontwikkelingsalternatieven die verplicht in een mer moeten worden onderzocht;
- Hoofdstuk 5 beschrijft hoe de alternatieven worden onderzocht en gaat in op de beoordelingsmethodiek en de milieuthema's die in het mer aan bod komen. In het hoofdstuk wordt het concept-beoordelingskader uitgewerkt;
- Hoofdstuk 6 gaat in op de procedurele vervolgstappen van de NRD en het mer-proces.

2 Ontwikkeling kazerne KCT Roosendaal

2.1 Het Korps Commandotroepen en de relatie met de regio

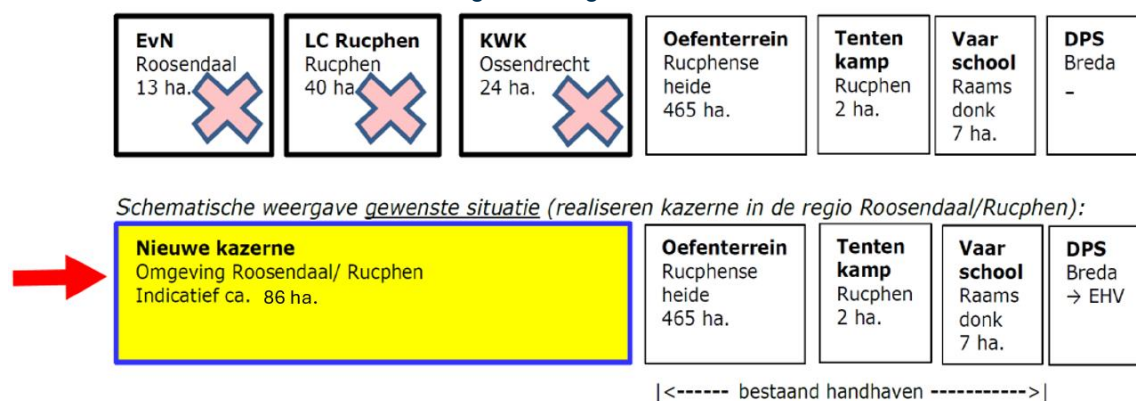
Het KCT zijn de speciale eenheden van de Koninklijke Landmacht. De hoofdtaken van het KCT bestaan uit:

- Het verkrijgen van informatie over (semi-)vijandige gebieden, dreigingen of aanvalsresultaten door middel van speciale verkenningen.
- Het uitvoeren van offensieve acties, zoals hinderlagen, sabotage en aanwijzen van doelen.
- Het trainen en adviseren van bondgenoten of groeperingen.

Ook voeren de commandotroepen activiteiten uit op het gebied van contraterrorisme en bevrijdingsacties. Het Korps Commandotroepen is sinds 1949 gevestigd in de regio Roosendaal/Rucphen en vormt een belangrijk onderdeel van de lokale samenleving. De band tussen het KCT en de gemeenten is sterk, met veel gezamenlijke activiteiten en betrokkenheid bij maatschappelijke en ceremoniële gebeurtenissen. Het KCT wordt gezien als een symbool van veiligheid en trots, en heeft een grote sociale en culturele waarde voor de regio. Ook economisch speelt het KCT een grote rol. Momenteel biedt het werk aan circa 1.000 mensen, met een verwachte groei naar ongeveer 1.250 medewerkers in 2030. Daarnaast levert het indirect extra werkgelegenheid op bij toeleveranciers en dienstverleners. De aanwezigheid van jonge gezinnen van KCT-medewerkers draagt bij aan het tegengaan van vergrijzing in de regio.

Voor het KCT is de regio eveneens van strategisch belang. De nabijheid van oefenterreinen en ondersteunende faciliteiten maakt efficiënte training mogelijk. Verplaatsing buiten de regio zou leiden tot verlies van trainingstijd, hogere kosten en problemen bij het werven en behouden van personeel. Veel medewerkers wonen in de regio en zijn daar sociaal en praktisch aan gebonden.

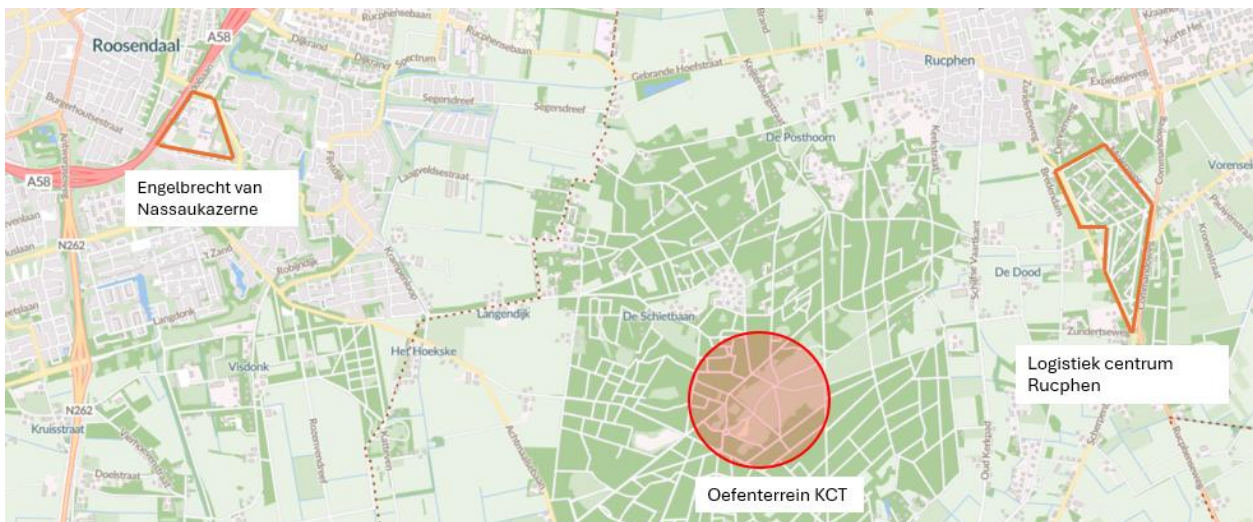
Om deze redenen is gezocht naar een nieuwe locatie voor het KCT binnen Roosendaal of Rucphen. Dit sluit aan bij de wens van Defensie om speciale eenheden regionaal te spreiden, zonder de effectiviteit of personeelsbinding in gevaar te brengen. De samenwerking met lokale bedrijven en onderwijsinstellingen biedt bovendien kansen voor toekomstige werving.



Figuur 2-1 Overzicht bestaande en gewenste huisvesting KCT Roosendaal

Huidige beperkingen

De huidige faciliteiten van het KCT kennen verschillende beperkingen. De operationele taakuitvoering van het KCT wordt onvoldoende gesteund door de huidige locaties. Zo is er de versnipperde ligging van de terreinen en zijn de gebouwen en functies op de terreinen niet optimaal. Het concentreren van alle functies op één enkele locatie kent aanzienlijke voordelen voor het KCT. Naast het vinden van een nieuwe locatie voor het KCT voor de Engelbrecht van Nassaukazerne (EvN) en het Logistiek Centrum (LC), onderzoekt Defensie ook de mogelijkheden voor het onderbrengen van de eerder op de locatie Koningin Wilhelmina Kazerne (KWK) in Ossendrecht geplande (deel)projecten t.w. de SF-schietfaciliteit op het nieuwe terrein in Roosendaal. Het bestaande oefenterrein, tentenkampen, vaarschool en de Paraschool (DPS) op de Rucphense heide blijft in gebruik.



Figuur 2-2. Gebiedsoverzicht met huidige locatie.

2.2 Beleidsachtergrond

Verschillende beleidsstukken benoemen de noodzaak van modernisering en uitbreiding van de infrastructuur van Defensie, waaronder de kazernes. Dit is belangrijk om te kunnen voldoen aan de groeiende operationele eisen en om een toekomstbestendige basis te creëren die flexibel kan inspelen op veranderende geopolitieke omstandigheden.

Defensiebasis van de toekomst - Eenheid in verscheidenheid

Het visiedocument 'Defensiebasis van de toekomst - Eenheid in verscheidenheid' biedt een strategisch kader voor de toekomst van defensiebases. Het document benadrukt de noodzaak van modernisering en herstructurering van het vastgoedbestand van Defensie, dat momenteel in slechte staat verkeert en financieel niet houdbaar is. Het visiedocument houdt rekening met de toenemende vraag naar Defensie door geopolitieke spanningen, migratiestromen en klimaatverandering, evenals de stijgende NAVO-verplichtingen.

Relevantie voor KCT Roosendaal:

Voor de kazerne van het Korps Commandotroepen in Roosendaal betekent dit beleid dat er aanzienlijke investeringen nodig zijn om de infrastructuur te moderniseren en uit te breiden. Dit is essentieel om te kunnen voldoen aan de groeiende operationele eisen en om een toekomstbestendige basis te creëren die flexibel kan inspelen op veranderende omstandigheden.

Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD)

De ontwikkeling van een nieuwe kazerne voor het KCT is geen onderdeel van het NPRD (zie paragraaf 5.3 NPRD). Er was al bestuurlijk draagvlak voor een nieuwe locatie, voordat het NPRD werd vastgesteld en bovendien was het KCT al gevestigd in Roosendaal. Hoewel het NPRD gelet hierop niet direct van toepassing is op KCT Roosendaal, zijn een aantal uitgangspunten in het NPRD wel van belang voor het KCT Roosendaal.

Defensie zoekt naar ruimte binnen Nederland. Er wordt gezocht naar fysieke ruimtes voor kazernes en oefengebieden, maar ook (milieu)ruimte om bijvoorbeeld te kunnen varen, vliegen en rijden binnen passende normen. In het Ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie staan de voorkeurslocaties voor de vergunnende ruimtebehoeften. Het NPRD is een strategisch plan dat de ruimtelijke behoeften van

Defensie in kaart brengt en afweegt tegen andere maatschappelijke belangen. Het programma beschrijft de noodzaak van extra ruimte voor militaire infrastructuur, zoals kazernes, oefenterreinen en logistieke hubs, om te kunnen voldoen aan de groeiende eisen van de krijgsmacht.

Relevantie voor KCT Roosendaal:

Ondanks niet expliciet onderdeel van het NPRD, is de kazerne voor KCT Roosendaal strategisch gelegen en speelt deze een cruciale rol in de operationele inzetbaarheid van de speciale eenheden en defensie in het algemeen. Het NPRD benadrukt de behoefte aan moderne en goed uitgeruste faciliteiten. Hoewel, zoals hierboven opgemerkt, het KCT Roosendaal niet expliciet onderdeel uitmaakt van het NPRD, is dit uitgangspunt ook van belang voor KCT Roosendaal. Voor KCT Roosendaal betekent dit dat er ruimte moet worden gecreëerd voor uitbreiding en modernisering van de kazerne, zodat deze voldoet aan de huidige en toekomstige operationele eisen.

Het programma houdt rekening met de milieu-impact van militaire activiteiten. Ondanks het feit dat KCT Roosendaal niet expliciet onderdeel uitmaakt van het NPRD, is het ook voor KCT Roosendaal belangrijk om te opereren binnen de gestelde milieunormen, wat betekent dat er aandacht moet zijn voor duurzame praktijken en het minimaliseren van de ecologische voetafdruk.

Defensienota

De Defensienota 2024, getiteld "Sterk, slim en samen", beschrijft de Nederlandse investeringen in defensie om de krijgsmacht te versterken en de nationale veiligheid te waarborgen. De nota benadrukt de noodzaak van afschrikking en verdediging, en voorziet in significante investeringen in materieel en personeel.

Relevantie voor KCT Roosendaal:

De Defensienota stelt onder andere dat Defensie inzet op vastgoed dat past bij een moderne en toekomstbestendige krijgsmacht midden in de samenleving en dat optimaal bijdraagt aan de gereed stelling en inzet van de krijgsmacht. De werk-, opleidings- en verblijfsomstandigheden op de kazernes moeten aantrekkelijk zijn. Kazernes moeten duurzaam zijn en op logische plekken in Nederland zitten. Voor KCT Roosendaal betekent de Defensienota dat er extra middelen en ondersteuning beschikbaar komen om de operationele capaciteit te vergroten. Bij de ontwikkeling van de kazerne wordt onder meer rekening gehouden met een duurzame en moderne inrichting.

Omgevingsvisie gemeente Roosendaal

De Omgevingsvisie van de gemeente Roosendaal beschrijft de lange termijnplannen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Dit omvat de bouw van extra woningen, de uitbreiding van groen- en natuurgebieden, en de verbetering van de leefomgeving.

Relevantie voor KCT Roosendaal:

Voor de kazerne van KCT in Roosendaal betekent de Omgevingsvisie dat er rekening moet worden gehouden met de lokale ontwikkelingsplannen. Het is belangrijk om een balans te vinden tussen de militaire behoeften en de civiele ambities van de gemeente. Dit vraagt om samenwerking en afstemming tussen Defensie en de lokale overheid om een duurzame en geïntegreerde ontwikkeling te waarborgen.

Daarnaast is het KCT van groot lokaal en economisch belang voor Roosendaal. De aanwezigheid van de kazerne zorgt voor werkgelegenheid en stimuleert de lokale economie door de vraag naar goederen en diensten. Bovendien draagt het KCT bij aan de veiligheid en het welzijn van de gemeenschap, wat de algehele leefbaarheid van de regio ten goede komt.

2.3 Locatiekeuze en ontwikkelprogramma

2.3.1 Locatiekeuze

Het Ministerie van Defensie, de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Roosendaal en Rucphen hebben gezamenlijk een aantal eisen en randvoorwaarden geformuleerd voor de realisatie van een nieuwe kazerne voor het Korps Commandotroepen (KCT). Deze eisen zijn gericht op het waarborgen van de operationele inzetbaarheid van het KCT, het faciliteren van specifieke trainingsbehoeften, en het realiseren van een locatie die ook op lange termijn strategisch bruikbaar blijft. Tegelijkertijd dienen de plannen in lijn te zijn met bredere beleidsdoelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, natuurbescherming en agrarische belangen.

Eisen aan een nieuwe kazerne voor KCT Roosendaal

- Algemene voorzieningen: kantoren, lesgebouwen, een eetzaal (KEK), een wachtgebouw, sportvoorzieningen en buitenvoorzieningen zoals parkeerplaatsen.
- Specifieke militaire voorzieningen: munitiebunkers, diverse schiet- en trainingsfaciliteiten waaronder:
 - CQB (Close Quarter Battle) schiethuis
 - PSMR (Prefabricated Scaleable Modular Ranges) schiethuis
 - FX schiethuis
 - Een 270° binnenschietbaan van 100 x 35 meter
 - Kennels voor diensthonden
- Qua ruimtebehoefte geeft Defensie aan het volgende nodig te hebben:
 - Minimaal 80.000 m² bruto gebouw gebonden vloeroppervlakte
 - Ca. 35.000 m² parkeerruimte (civiel en militair)
 - Minimaal 500.000 m² (50ha) grondoppervlak voor de nieuwe kazerne

Door het Rijk, de provincie en de gemeenten zijn ook behoeften en beleidsdoelstellingen geformuleerd die versterkend dan wel bepalend zijn voor de realisatiemogelijkheden van een nieuwe kazerne. Dit zijn vooral behoeften als: water en bodem zijn sturend; beschermen van Natura2000-gebieden; goede oplossingen voor agrarische ondernemers, etc. Er dient binnen dit kader gezocht te worden naar de best passende locatie voor een kazerne voor het KCT. Het MER geeft een overzicht van de mate waarin deze doelstellingen worden behaald met de realisatie van de kazerne op de voorkeurslocatie.

In het onderzoek “*Locatie-onderzoek nieuwe kazerne Korps Commandotroepen*”¹ zijn mogelijke locaties voor een nieuwe, moderne en duurzame kazerne voor het KCT onderzocht, die zouden kunnen voldoen aan bovengenoemde criteria. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Roosendaal en Rucphen, en de provincie Noord-Brabant. Vanuit lokaal bestuur is nadrukkelijk voorgesorteerd op het behoud van KCT in de regio vanwege het maatschappelijke en sociaaleconomische belang. Het onderzoek richtte zich daarom voornamelijk op de omgeving van Roosendaal en Rucphen. Door de nieuwe kazerne in de gemeente Roosendaal of Rucphen te vestigen kan het KCT ongewijzigd gebruik blijven maken van de bestaande oefen- en trainingsfaciliteiten in de regio. Een verhuizing buiten de regio heeft bovendien een grote negatieve impact op de behoeftestelling en op het personeel en zal grote weerstand oproepen bij de gemeenten, die de warme banden met het KCT koesteren.

¹ <https://www.defensie.nl/onderwerpen/vastgoed/downloads/rapporten/2024/04/18/adviesrapport-verdiepend-locatieonderzoek-kct>

Het KCT is van groot belang voor de werkgelegenheid en leefbaarheid in deze gemeenten. Daarnaast wil Defensie speciale eenheden zoals het KCT en MARSOFF (Maritime Special Operations Forces) over het land verspreid houden. Het verplaatsen van deze eenheden naar bijvoorbeeld het midden van het land is niet wenselijk, vanwege concurrentie bij werving, druk op trainingsfaciliteiten en de afstand tot mogelijke nationale inzet.

Voordat het onderzoek naar een nieuwe kazerne voor het Korps Commandotroepen begon, is er een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld voor het vinden van een nieuwe kazerne voor het Korps Commandotroepen. Dit plan was gebaseerd op de Integrale Effect Analyse van Defensie en aanvullende eisen van alle betrokken partijen. Het plan beschrijft de criteria die zijn gebruikt en hoe het keuzeprocess verloopt. Gemeenten boden potentiële locaties aan in verschillende gebieden, die door een werkgroep werden beoordeeld. Dit leidde uiteindelijk tot vier kansrijke locaties die verder werden onderzocht. De werkgroep, ondersteund door deskundigen van betrokken partijen, het Waterschap, de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en een extern bureau. Het ging daarbij om de volgende kansrijke locaties:

- Antwerpseweg
- Achtmaalsebaan
- Zundertseweg
- Commandoweg.

Het Ministerie heeft bepaald om na een eerste analyse over alle locaties enkel de twee best scorende locaties verder te onderzoeken. Dit betreft de locaties aan de Antwerpseweg in de gemeente Roosendaal en een uitbreiding van het bestaande Logistiek Centrum Rucphen aan de Zundertseweg in de gemeente Rucphen. Deze locaties zijn op circa 25 aanvullende criteria geanalyseerd, waaronder natuur, bodem en water, mobiliteit, duurzame energie en ruimtegebruik.

Het onderzoek *Locatie-onderzoek nieuwe kazerne Korps Commandotroepen* laat zien dat de locaties op voorhand al een gedegen en zorgvuldige beoordeling hebben ondergaan. Voor ieder criterium is aangegeven of deze een positief, negatief of neutraal effect heeft op de kansrijkheid voor de realisatie van een kazerne. Aanvullende documentatie met betrekking tot de locatiekeuze is te vinden op <https://www.defensie.nl/onderwerpen/vastgoed/kazerne-kct>.



Figuur 2-3. Overzicht voorkeurslocatie Antwerpseweg Roosendaal

Op basis van een integrale weging is uiteindelijk gekozen voor de Antwerpseweg als voorkeurslocatie. De locatie aan de Antwerpseweg, ten zuiden van Roosendaal en ten oosten van het dorp Nispen, kwam als beste keuze naar voren. Uit het hiervoor genoemde onderzoek komt naar voren dat de locatie het beste aansluit bij de doelen van de direct betrokken partijen (Defensie, gemeente, provincie, waterschap e.d.) en heeft samenvattend de meest acceptabele effecten op de fysieke leefomgeving. Deze locatie scoorde in de onderzoek hoog op aspecten zoals bereikbaarheid, ruimte voor uitbreiding, en minimale impact op de natuur. De locatie in Roosendaal biedt tevens meekoppelkansen voor het inrichten van de ecologische verbindingzone rondom de Molenbeek en het (beter) benutten van het aangrenzende reserveringsgebied waterberging. Op 17 april 2024 is een bestuurlijk akkoord getekend door alle betrokken partijen, waarin de locatie aan de Antwerpseweg als voorlopige voorkeurslocatie is genoemd. Defensie richt zich de komende twee jaar op het verder verkennen van de haalbaarheid van deze locatie en het ontwerp van de kazerne. Dit omvat gesprekken met gemeenten, provincie, bewoners en ondernemers. Deze stappen tonen aan dat het proces niet overhaast, maar met aandacht voor detail en betrokkenheid van de gemeenschap wordt uitgevoerd.

2.3.2 Plangebied voorkeurslocatie Antwerpseweg Roosendaal

De voorkeurslocatie voor de KCT-kazerne in Roosendaal bevindt zich nabij de Antwerpseweg (N262), in de gemeente Roosendaal. In NRD/MER wordt uitgegaan van het scenario dat 1.039 Fte in de nieuwe situatie werkzaam zullen zijn op het nieuwe terrein. In het MER wordt er vanuit een worst-case benadering van omgevingseffecten rekening mee gehouden dat het KCT qua formatiesterkte richting circa. 1250 Fte kan doorgroeien (zie ook paragraaf 4.3.3.). Het gebied beslaat ongeveer 86 hectare en is uitstekend ontsloten via de Antwerpseweg, wat zorgt voor een directe aansluiting op de A58. Deze ligging biedt een toegang tot belangrijke snelwegen, en heeft een gunstige positie ten opzichte van nabijgelegen steden en logistieke knooppunten.

Het terrein zelf biedt in essentie voldoende ruimte voor de ontwikkeling van moderne faciliteiten die voldoen aan de behoeften van het KCT. Dit omvat trainingsfaciliteiten, administratieve gebouwen en woonvoorzieningen voor het personeel. Bovendien zorgt de nabijheid van de Antwerpseweg voor een efficiënte logistieke aanvoer en afvoer van materialen en personeel.

De bereikbaarheid van de locatie maakt het mogelijk om de operationele efficiëntie te verhogen en de responstijd te verkorten. De directe aansluiting op de A58 maakt snelle verplaatsingen mogelijk, wat belangrijk is voor de taken en missies van het KCT. Daarnaast biedt de ruime oppervlakte van het terrein mogelijkheden voor toekomstige uitbreidingen en aanpassingen, mocht dit nodig zijn.

De toekomstige inrichting van de KCT-kazerne aan de Antwerpseweg in Roosendaal zal niet alleen functioneel en modern zijn, maar ook rekening houden met de natuurlijke omgeving. Het terrein van ongeveer 86 hectare biedt voldoende ruimte voor een harmonieuze integratie van bebouwing en groen. De behoeftestelling voor de gebouwen is circa 80.000 m² BVO.

De locatie Antwerpseweg bevat een perceel binnen het (provinciaal beschermde) Natuurnetwerk Brabant (NNB) en grenst er aan meerdere zijden aan. Naast NNB-gebieden bevinden zich een aantal (Europees beschermde) Natura2000-gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura2000-gebied is de Brabantse Wal, de afstand tot dit gebied bedraagt ongeveer 6 kilometer. Op circa 8 kilometer afstand van het plangebied ligt in België het Natura2000 gebied de Kalmthoutse Heide.

De locatie aan de Antwerpseweg kent geen historisch groen binnen het plangebied, maar grenst er wel aan. Dit vraagt om zorgvuldige landschappelijke inpassing, maar vormt geen belemmering voor vestiging van het KCT. De locatie ligt ook voor een klein deel in een gebied met een indicatie voor archeologische waarde. Een belangrijk kenmerk van de inrichting zal de groene bosrand zijn die het terrein omringt. Deze bosrand zorgt niet alleen voor een natuurlijke buffer en privacy, maar draagt ook bij aan een aangename en rustgevende omgeving voor het personeel. De groene zones dienen met zorg te worden ingericht, waarbij mogelijk gebruik wordt gemaakt van inheemse bomen en struiken. Dit draagt bij aan het versterken van de lokale biodiversiteit en kan een aantrekkelijk leefgebied vormen voor inheemse fauna.

Het streven is dat de kazerne voorbij de poort volledig aan het zicht wordt onttrokken. Binnen het terrein zullen de gebouwen en faciliteiten zo worden geplaatst dat ze optimaal gebruik maken van de beschikbare ruimte, terwijl ze tegelijkertijd de natuurlijke elementen respecteren. De kazerne heeft een hart met verblijfsfuncties: een levendig centrumgebied waarin ontmoeting vanzelfsprekend is. Het kazernehart is centraal gepositioneerd, op gepaste afstand van de randen van het plangebied.

Mobiliteit op de kazerne is efficiënt, flexibel en robuust. Autogebruik wordt ontmoedigd, terwijl langzaam verkeer wordt gestimuleerd door de nabijheid en aantrekkelijke routes. De kazerne heeft een ringontsluiting met autoluwe verblijfsgebieden, en er is een duidelijke scheiding tussen logistieke en overige verkeersbewegingen. Parkeren wordt idealiter grotendeels centraal gefaciliteerd, liefst zo dicht mogelijk bij de legering vanwege de omvangrijke persoonlijke uitrusting. Daarnaast zijn er minimaal twee volwaardige

poorten die elkaars functie kunnen overnemen. De mogelijkheden voor een 3e (kleinere) ontsluiting is in onderzoek bij de wegbeheerder (gemeente Roosendaal), zie hiervoor het gestelde in hoofdstuk 4.3.4.

Het ruimtelijke raamwerk is een grid met groen raamwerk (dragende structuur). Er zullen wandelpaden en fietsroutes worden aangelegd die door de groene zones slingeren, zodat het personeel kan genieten van de natuur tijdens hun dagelijkse activiteiten.

Daarnaast zullen er duurzame maatregelen worden genomen om de ecologische voetafdruk van de kazerne te minimaliseren. Dit omvat het gebruik van energie-efficiënte bouwmaterialen, zonnepanelen op de daken van de gebouwen, en regenwateropvangsystemen voor irrigatie van de groene zones.

2.3.3 Meekoppelkansen in het MER

Een project als de ontwikkeling van een kazerne voor KCT Roosendaal brengt veelal een aantal meekoppelkansen in en rondom het projectgebied met zich mee. Een meekoppelkans is een mogelijkheid om bij de uitvoering van het project meteen extra maatregelen mee te nemen die andere, losse plannen of ideeën ten goede komen en die verband houden met het te nemen projectbesluit.

Concreet is op dit moment de meekoppelkans 'Waterrobuust dal Molenbeek' van Waterschap Brabantse Delta. De Molenbeek loopt nabij het plangebied voor de kazerne. Het doel is om een ecologische verbindingszone in het gebied te creëren en te werken aan beekherstel. Het waterschap wil het volgende bereiken:

- **KRW:** Het creëren van een goed leefgebied voor planten en dieren die thuishoren in schoon en gezond water.
- **Ecologische verbindingszone:** Het mogelijk maken van verplaatsing en uitbreiding van flora en fauna.
- **Herstel van natuurlijk systeem:** Het vasthouden en bergen van water.

In de effectbeoordeling van het MER wordt rekening gehouden met de kansen en knelpunten van de ontwikkeling van de kazerne. Er wordt ingegaan op de mogelijkheden om deze meekoppelkansen (gedeeltelijk) verder in uitvoering te brengen, zonder negatieve impact op de beoogde bedrijfsvoering op het kazerneterrein en vice versa.

3 Mer KCT Roosendaal

3.1 Doel van de mer

Een mer heeft als doel om het milieu volwaardig mee te laten wegen in bestuurlijke besluiten. Het bijbehorende milieuonderzoek brengt de mogelijke milieugevolgen van een plan in kaart. Op basis van deze informatie kunnen kansen en risico's vanuit milieuperspectief worden benoemd, wat helpt bij de verdere uitwerking van het plan.

Het MER geeft een overzicht van de gezamenlijke milieueffecten van verschillende thema's binnen de gebiedsontwikkeling. Het schrijft geen uitkomst voor, maar biedt inzicht. Het Ministerie van Defensie blijft verantwoordelijk voor de uiteindelijke, integrale afweging bij vervolgbesluiten, waarbij ook andere belangen dan milieu worden meegenomen.

3.2 Toelichting mer-plicht

Wanneer is sprake van een mer-plicht?

Om het milieubelang volwaardig mee te kunnen nemen in de besluitvorming over projecten of plannen die (mogelijke) nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu, moet in Nederland in sommige gevallen een milieueffectrapportage (mer) procedure worden doorlopen. In sommige gevallen kan eerst beoordeeld worden of dat nodig is. Er bestaan meerdere hoofdsporen die bepalen of een project of plan mer-(beoordelings)plichtig is:

- 1) Het project is opgenomen in kolom 1 van Bijlage V. Indien voldaan wordt aan de voorwaarden in kolom 2 of 3 én het besluit in kolom 4 van toepassing is (zoals een omgevingsplan of projectbesluit), dan geldt een project-mer(begroedelings)plicht. Indien een kaderstellend plan wordt vastgesteld voor zo'n project, geldt een plan-mer(begroedelings)plicht.
- 2) Er moet, vanwege mogelijke nadelige effecten op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied, een **passende beoordeeling** gemaakt worden in **combinatie met een wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plan**. Ook dan is sprake van een plan-mer-plicht;
- 3) Het plan of project is niet opgenomen in kolom 1 van Bijlage V (het valt niet onder hoofdspoor 1), maar er worden **wel aanzienlijke effecten verwacht**.

Welke mer-(beoordelings)plicht is van toepassing op het projectbesluit voor de ontwikkeling van de kazerne voor KCT Roosendaal?

Op 1 januari 2024 trad de Omgevingswet in werking. Vanaf dat moment beschikt gemeente Roosendaal over een omgevingsplan van rechtswege. Om de ontwikkeling van de kazerne op de aangewezen voorkeurslocatie aan de Antwerpseweg in Roosendaal mogelijk te maken, doorloopt de Minister van Defensie een procedure voor een projectbesluit. Dit besluit wijzigt het omgevingsplan van de gemeente Roosendaal en kan tevens fungeren als omgevingsvergunning voor de uitvoering van het project.

Het voornemen om de kazerne te bouwen omvat allerhande voorzieningen (legeringsgebouwen, opslag, garages, schietfaciliteiten, sportvoorzieningen- en terreinen), op een locatie waar eerder geen sprake was van deze functies. Er is sprake van versterking van een onbebouwd terrein en een nieuwe/gewijzigde functie in het omgevingsplan. Hoewel het ontwerp erop gericht is milieugevolgen te beperken, zijn die er desalniettemin. Te denken is aan nieuwe verkeersbewegingen en het gebruik door Defensie van het terrein. Het project is niet gelegen in stedelijk gebied.

De grondslag voor een mer-beoordelingsplicht kan in dit geval worden beargumenteerd vanuit de aanwijzing in Bijlage V, onderdeel J11. Op basis daarvan kan de ontwikkeling worden getypeerd als stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen. Hierbij geldt dat voor de aanleg, wijziging of uitbreiding hiervan de project-mer-beoordelingsplicht geldt (kolom 3). Dit artikel stelt

dat voor de ontwikkeling in principe geen directe m.e.r.-plicht van toepassing is. Wel is sprake van een project-mer-beoordelingsplicht.

Daarnaast, is het huidige grondgebruik van de percelen veelal agrarisch. Na voltooiing van het plan is dat agrarisch gebruik ter plaatse niet meer mogelijk. Het grondgebruik zal dan immers ten dienste staan van Defensie. Het gebied krijgt een andere aanblik, gebruikers en belevingswaarde. Het plan doorkruist meerdere bestaande landschappelijke contouren, zoals heggen en omvat vele percelen. Ook zullen er diverse bouwwerken worden gerealiseerd, waaronder kantoor- en opleidingsruimten, verblijfsruimten, opslag- en werkplaatsen, eet- en ontspanningsruimten en faciliteiten voor sport- en schietoefeningen. Derhalve kan de ontwikkeling ook worden aangemerkt als categorie J12 uit Bijlage V van het Omgevingsbesluit: *Landinrichtingsprojecten*. Dit artikel stelt eveneens dat voor de ontwikkeling in principe geen directe mer-plicht van toepassing is. Wel is zonder meer sprake van een project-mer-beoordelingsplicht.

MER Ontwikkeling kazerne KCT Roosendaal – Passende Beoordeling

Niet is uitgesloten dat het projectbesluit kan worden aangemerkt als een plan of programma in de zin van de SMB-richtlijn. Uit deze richtlijn volgt dat, indien voor het projectbesluit een passende beoordeling wordt opgesteld, er in beginsel ook een plan-mer-plicht ontstaat. Daarom is besloten om voor het projectbesluit een volwaardig milieueffectrapport (MER) op te stellen.

Er is sprake van een omvangrijke ontwikkeling waarbij significante effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Daarmee ontstaat de verplichting tot het uitvoeren van een passende beoordeling.

Op 18 december 2024 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) een uitspraak gedaan over de natuurvergunningen voor een bedrijf en een soortgelijke uitspraak voor het bedrijf Rendac Son B.V. en de Amercentrale van RWE^{2 3}. Met deze uitspraken wijzigt de Afdeling haar eerdere rechtspraak uit 2021.

In de kern komen de uitspraken erop neer dat intern salderen niet meer mag worden betrokken in de zogenoemde voortoets, dus bij de vraag of een natuurvergunning voor een project nodig is. Intern salderen mag wel worden betrokken bij de vraag of een natuurvergunning voor een project kan worden verleend. De mogelijkheden voor het intern salderen worden hierdoor beperkt.⁴ Bovendien betekent dit dat voor intern salderen altijd een passende beoordeling nodig is.

Aangezien het zonder (intern of extern) salderen niet mogelijk is om de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling van de kazerne onder de grenswaarde van 0,00 mol/ha/j te brengen, is een passende beoordeling naar verwachting noodzakelijk.

² ECLI:NL:RVS:2024:4923

³ ECLI:NL:RVS:2024:4909

⁴ Bron: www.raadvanstate.nl

4 Alternatieven en varianten in het MER

4.1 Inleiding

In een MER worden alternatieven of varianten onderzocht voor de te maken keuzes. Het MER brengt effecten van de varianten in beeld ten opzichte van een referentiesituatie, en levert daarmee informatie over impact op milieu en omgeving voor de besluitvorming. In hoofdstuk 2 is toegelicht dat de keuze voor de locatie voor de nieuwe kazerne voor KCT Roosendaal, al is bepaald door Defensie, in samenspraak met provincie Noord-Brabant en de gemeenten Roosendaal en Rucphen. Dit betekent dat in het MER geen alternatieve locaties onderzocht worden voor de kazerne. Het MER onderzoekt wel varianten voor de inrichting van het kazerneterrein en de aansluiting op de omgeving.

Plangebied

Het plangebied bestaat uit de voorkeurslocatie voor de kazerne voor het KCT aan de Antwerpseweg in Roosendaal en ten oosten van het dorp Nispen.

Studiegebied

De effecten van de voorgenomen activiteit kunnen verder reiken dan de grenzen van het plangebied. In het MER wordt daarmee rekening gehouden. De omvang van het studiegebied moet zodanig groot zijn dat alle relevante effecten binnen het onderzoeksgebied vallen. Het studiegebied kan per onderwerp en effect dus verschillen, afhankelijk van het bereik van de effecten. Het MER licht dit nader toe per onderwerp.

4.2 Referentiesituatie

Een MER vergelijkt de effecten van een plan met de referentiesituatie. De referentiesituatie is de situatie die in de toekomst ontstaat zonder het inpassingsplan en de onderliggende vergunningen. Deze referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie en de autonome ontwikkeling.

De huidige situatie omvat alle bestaande omstandigheden, met uitzondering van illegale activiteiten. Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die onafhankelijk van het plan plaatsvinden. Dit kunnen vastgestelde en binnenkort te realiseren ontwikkelingen zijn waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden, evenals sociaaleconomische trends en ontwikkelingen in de Nederlandse maatschappij. Het referentiejaar voor het planvoornemen is 2040. In de referentiesituatie wordt er geen nieuwe kazerne ontwikkeld in het voorgenomen plangebied. Het KCT blijft daarin gevestigd op de huidige locatie in Roosendaal.

Op dit moment zijn er geen relevante autonome ontwikkelingen bekend. In het MER wordt echter nader onderzocht of er relevante autonome ontwikkelingen zijn die van invloed kunnen zijn op verschillende milieuthema's.

4.3 Onderzoeksalternatief en varianten

In het MER worden geen locatie-alternatieven beschouwd, maar wordt onderzoek gedaan naar de voorkeurslocatie voor de kazerne aan de Antwerpseweg in Roosendaal. In een eerder stadium zijn 5 locatiealternatieven bestudeerd (zie paragraaf 2.3.1). Er is derhalve maar één alternatief en in het MER worden daarop uitvoeringsvarianten onderzocht waarbij fysieke en programmatische varianten worden beschouwd. De fysieke variatie zit in de manier waarop het toekomstig plangebied zal worden ontsloten. De keuze voor de ontsluiting heeft vervolgens ook invloed voor de manier waarop het terrein wordt ingedeeld. Daarnaast wordt in de alternatieven uitgegaan van een groeiscenario van het aantal werknemers van KCT met 20%. Door varianten en scenario's te onderzoeken, kunnen de milieueffecten met elkaar

vergeleken worden. Het biedt inzicht in de mogelijke gevolgen van verschillende ontwikkelkeuzes. Dit helpt bij het begrijpen van de impact op bijvoorbeeld verkeer, luchtkwaliteit, geluidsoverlast, biodiversiteit en waterbeheer. Een overzicht van het onderzoeksalternatief, varianten en ontwikkelscenario's:

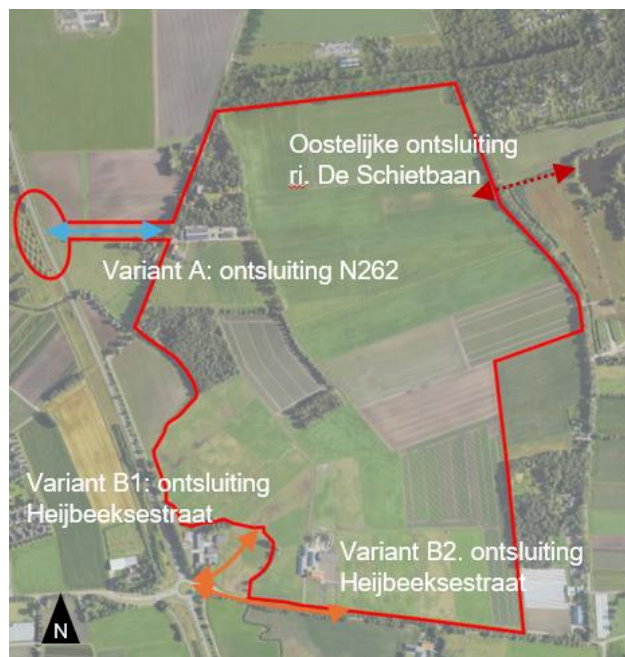
Onderzoeksalternatief: Ontwikkeling kazerne KCT Roosendaal

- Variant A: ontsluiting direct op N262
- Variant B: ontsluiting via Heijbeeksestraat
 - B1: directe ontsluiting
 - B2: ontsluiting via bestaande infrastructuur
- Ontwikkelscenario circa 20% groei in programma
- Gevoelighedsanalyse oostelijke ontsluiting

Onderzoeksalternatief: Ontwikkeling kazerne KCT Roosendaal

Het onderzoeksalternatief is dus de voorkeurslocatie voor het nieuwe terrein van het KCT, aan de Antwerpseweg in Roosendaal. Het terrein aan de Antwerpseweg in Roosendaal biedt voldoende ruimte voor de ontwikkeling van de noodzakelijke faciliteiten voor de kazerne. De nabijheid van de Antwerpseweg en de aansluiting op de A58 zorgen voor efficiënte logistiek en snelle verplaatsingen, wat de operationele efficiëntie en responstijd van de KCT verhoogt. Het terrein van ongeveer 86 hectare biedt ook mogelijkheden voor toekomstige uitbreidingen. In het onderzoeksalternatief wordt uitgegaan van 1039 Fte werknemers binnen het plangebied. De behoeftestelling voor de gebouwen is circa 80.000 m² BVO.

De inrichting van de kazerne zal functioneel en modern zijn, met aandacht voor de natuurlijke omgeving. Een groene bosrand omringt het terrein, wat zorgt voor een natuurlijke buffer en privacy. De groene zones worden beplant met bomen en struiken, wat de biodiversiteit bevordert. Gebouwen en faciliteiten worden zo geplaatst dat ze optimaal gebruik maken van de ruimte en de natuurlijke elementen respecteren. Er worden wandelpaden en fietsroutes aangelegd door de groene zones, en duurzame maatregelen zoals bijvoorbeeld energie-efficiënte bouwmaterialen, duurzame centrale energievoorzieningen, zonnepanelen en regenwateropvangsystemen worden toegepast om de ecologische voetafdruk te minimaliseren.



Figuur 4-1. Overzicht alternatieven en varianten mer Kazerne KCT Roosendaal

4.3.1 Variant A: ontsluiting direct op N262

De inrichting van deze variant is zo opgebouwd dat de verblijfsvoorzieningen, kantoren en logistieke voorzieningen zijn gesitueerd aan de noordzijde van het terrein. Het zuidelijk deel van het terrein is beoogd voor oefenen en trainen (groen). Deze indeling zorgt voor een duidelijke scheiding van functies en bevordert een efficiënte en doelgerichte benutting van de beschikbare ruimte.

De variant gaat uit van een westelijke ontsluiting direct op de N262. Dit betekent dat er een nieuwe toegangsweg wordt aangelegd die via een nieuw aan te leggen aansluiting op de N262 verbindt. Deze ontsluiting zorgt voor een directe toegang tot het terrein, wat de bereikbaarheid en logistiek verbetert.

Bij de aanleg van deze nieuwe toegangsweg worden percelen doorkruist. Dit kan gevolgen hebben voor de huidige landgebruikers en eigenaars van deze percelen. Het is belangrijk om de impact op deze percelen zorgvuldig te onderzoeken en te mitigeren, bijvoorbeeld door de mogelijkheden voor compensatie of herinrichting van het land. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de mogelijke verstoring van lokale flora en fauna, veranderingen in waterhuishouding, de bestaande waterloop van de Molenbeek en bodemstructuur.

4.3.2 Variant B: ontsluiting Heijbeeksestraat

De inrichting van deze variant is zo opgebouwd dat de verblijfsvoorzieningen, kantoren en logistieke voorzieningen zijn gesitueerd aan de zuidzijde van het terrein. Het noordelijk deel van het terrein is beoogd voor oefenen en trainen.

Variant B gaat uit van een zuidelijke ontsluiting direct op de N262. Voor deze variant worden twee mogelijkheden overwogen:

- Variant B1: Directe ontsluiting
- Variant B2: Ontsluiting via bestaande infrastructuur

Variant B1: Directe ontsluiting

Variant B1 ontsluit direct op de Heijbeeksestraat. Dit betekent dat er een toegangsweg wordt aangelegd die aansluit op de rotonde van de Heijbeeksestraat en de N262. Deze ontsluiting zorgt voor een directe zuidelijke toegang tot het terrein, wat de bereikbaarheid en logistiek verbetert.

Bij de aanleg van deze nieuwe toegangsweg worden meerdere percelen doorkruist. Dit kan gevolgen hebben voor de huidige landgebruikers en eigenaars van deze percelen. Het is belangrijk om de impact op deze percelen zorgvuldig te onderzoeken en te mitigeren, bijvoorbeeld door de mogelijkheden voor compensatie of herinrichting van het land. Daarnaast moet rekening worden met de mogelijke verstoring van lokale flora en fauna, veranderingen in waterhuishouding, de bestaande waterloop van de Molenbeek en de bodemstructuur.

Variant B2: Ontsluiting via bestaande infrastructuur

De ontsluiting in variant B2 gaat uit van het ontsluiten via bestaande infrastructuur, direct op de Heijbeeksestraat in het zuiden van het plangebied, en wikkelt het verkeer af via de rotonde met de N262. Streven is erop gericht deze ontsluiting zo dicht mogelijk bij de rotonde te realiseren. De huidige inrichting van de Heijbeeksestraat is naar verwachting niet geschikt voor de toekomstige ontsluiting. Er wordt daarom uitgegaan van het opwaarderen van een gedeelte van deze weg. Bij de aanleg van deze nieuwe toegangsweg worden geen andere percelen doorkruist.

4.3.3 Scenario maximale groei: 20% extra werknemers en bebouwing terrein tot 100.000m²

In het onderzoeksalternatief wordt uitgegaan van 1.039 Fte werknemers op het terrein. Defensie Vastgoedmanagement (DVM) heeft in de voorbereiding op de NRD aangegeven dat op basis van globale inschatting en een doorkijk naar de toekomst, niet uitgesloten is dat het KCT qua formatiesterkte uiteindelijk tot max. 1.250 Fte kan doorgroeien.

Er wordt daarom in het MER aanvullend onderzoek gedaan naar een scenario waarbij circa 20% groei van het aantal werknemers tot 1.250 Fte als uitgangspunt wordt gehanteerd. Deze groei kan verschillende implicaties hebben voor de operationele capaciteit, infrastructuur en logistieke processen op het terrein. Het is zinvol om de impact van deze toename op de beschikbare faciliteiten te onderzoeken, maar vooral de

mogelijke veranderingen in de verkeersstromen en de aan de toename gerelateerde milieueffecten zijn voor het MER van belang om in beeld te brengen. De behoeftestelling voor de gebouwen is in het ontwikkelalternatief circa 80.000 m² BVO binnen het plangebied conform het bestuurlijk akkoord van 17 april 2024. Echter in het scenario maximale groei wordt dit volume gebouw gebonden oppervlak (m²) vergroot naar 100.000 m² BVO (ca. 20% groei). Deze restruimte op de kazerne van het KCT biedt flexibiliteit voor toekomstige uitbreiding van militaire functies en infrastructuur. Ze kan ook worden benut voor duurzame toepassingen zoals waterbeheer en opwekking van energie. Daarnaast fungeert deze ruimte als veiligheidsbuffer en draagt ze bij aan een robuuste inrichting van het plangebied. Door de restruimte vast te leggen in de NRD en MER worden de milieueffecten van mogelijke toekomstige functies tijdig en transparant meegenomen in de besluitvorming. De soort behoefte bepaalt echter het uiteindelijke m² BVO in het groeiscenario en is dus nog niet met zekerheid vast te stellen. Sommige behoeftes kunnen worden 'gestapeld' (leslokalen, legering, kantoren) maar andere behoeftes weer niet (magazijnen of werkplaatsen).

4.3.4 Gevoeligheidsanalyse: oostelijke ontsluiting

Een mogelijk scenario is dat er voor de pendel tussen de kazerne en het oefenterrein een oostelijke ontsluiting komt. In dat geval zal verreweg het grootste deel van het verkeer via de hoofdpoot rijden (woonwerk en overig) en een beperkt aantal via de oostelijke poort (uitsluitend voor pendel naar het oefenterrein). Deze oostelijke ontsluiting is ten behoeve van de bereikbaarheid van het oefenterrein Rucphense Heide (OT Rucphense heide) gelegen aan *De Schietbaan*. OT Rucphense Heide is een militair oefenterrein met tentenkampen en een locatie voor militaire oefeningen, voor met name het KCT.

Of deze ontsluiting onderdeel wordt van het MER, is nog niet definitief. Vanuit het thema verkeer wordt mogelijk een extra gevoeligheidsanalyse uitgevoerd voor dit scenario, maar alleen als dit onderscheid in deze fase nuttig blijkt in de milieueffecten.

5 Milieuonderzoeken

5.1 Beoordelingsmethodiek

Methodiek milieueffecten

In het MER worden de effecten (positief en negatief) van het project op verschillende milieuaspecten in beeld gebracht en vergeleken met de referentiesituatie. Per aspect worden één of meer criteria gebruikt voor de effectbeoordeling. De effecten worden beoordeeld met behulp van de vijfpunt beoordelingsschaal zoals weergegeven in onderstaande tabel. Een 5-punt schaal is eenvoudig te begrijpen en te gebruiken, zowel voor de beoordelaars als voor de lezers van het rapport. Het biedt een duidelijke en gestandaardiseerde manier om de impact van verschillende factoren te beoordelen.

Tabel 5-1 Scoremethodiek milieueffecten

Score	Toelichting score (ten opzichte van de referentiesituatie)
++	Zeer positieve bijdrage/effect
+	Positieve bijdrage/effect
0	Gelijkblijvend/neutraal
-	Negatieve bijdrage/effect
--	Zeer negatieve bijdrage/effect

5.2 Beoordelingskader

Doel van het MER is om de relevante milieueffecten van de voorgenomen ontwikkeling en de alternatieven inzichtelijk te maken. De volgende tabel (concept beoordelingskader) geeft voor de verschillende relevante milieuthema's aan de hand van welke criteria de effectbeoordeling naar verwachting wordt uitgevoerd.

Milieuaspect	Beoordelingscriteria, invloed op	Methode
Verkeer en vervoer	Verkeersintensiteit	kwantitatief op basis van beschikbare verkeerstellingen en/of indicatieve berekeningen
	Verkeersafwikkeling	kwantitatief op basis van beschikbare verkeerstellingen en/of indicatieve berekeningen
	Verkeersveiligheid	kwalitatief op basis van expert judgement
Geluid	Verandering in het aantal geluidsgevoelige objecten binnen geluidsklassen	kwantitatief op basis van handleiding meten en rekenen industrielawaai (HMRI) + onderzoek schietgeluid
Trillingen	Verandering in verwachte trillinghinder	beschrijving van de trillinghinder op basis van bestaande kwantitatieve informatie
Luchtkwaliteit	Verandering van blootstelling van verblijfslocaties aan schadelijke stoffen (PM10 en PM2.5)	toets aan grenswaarden op basis van expert beoordeling,

	Overschrijding grenswaarden NO _x	indien nodig met kwantitatief luchtkwaliteitsonderzoek
Geur	Invloed van hinder als gevolg van geur	Kwalitatieve beschouwing mogelijke hinder als gevolg van geur op en door de ontwikkeling
Omgevingsveiligheid	Plaatsgebonden risico	Risico op een plaats nabij een risicobron en/of transportroute
	Groepsrisico en Aandachtsgebieden, brand en explosies	Cumulatieve risico's als gevolg van een ongewoon voorval waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.
Natuur	Gebiedsbescherming	Effect op Natura 2000-gebieden, NNB en andere beschermde natuurgebieden
	Soortenbescherming	Effect op beschermde soorten
	Biodiversiteit	Effect op biodiversiteit
	Houtopstanden	Effect op bestaande houtopstanden
Water	Invloed op grond- en oppervlaktewaterkwaliteit	kwantitatief op basis van geohydrologisch onderzoek en expert judgement
	Invloed op grond- en oppervlaktewaterkwantiteit	
Bodem	Invloed op diffuse bodemkwaliteit	kwalitatief op basis van bureaustudie en indien noodzakelijk aanvullend veldonderzoek
	Invloed op verontreinigende puntbronnen	
	Ontpofbare oorlogsresten (OO)	
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Landschappelijke waarden	kwalitatief op basis van bureaustudie
	Cultuurhistorische waarden	
	Archeologische (verwachtings-)waarden	kwalitatief op basis van bureaustudie en indien noodzakelijk inventariserend veldonderzoek
Ruimtelijke kwaliteit	Invloed op woonkwaliteit	kwalitatief op basis van expert judgement
	Hinder tijdens de aanlegfase	
Energie	Hoeveelheid opgewekte duurzame energie	Kwalitatief op basis van expert judgement
Klimaatadaptatie	Waterveiligheid	Kwalitatief op basis van expert judgement
	Wateroverlast	
	Droogte	
	Hittestress	

5.3 Onderzoeken in het MER

Verkeer en vervoer Met de ingebruikname van de nieuwe kazerne in 2037 (plandatum) zullen de verkeersstromen veranderen. Er wordt een toename van verkeer van en naar de nieuwe KCT-kazerne in Roosendaal verwacht. De verkeersstroom naar de oude kazerne zal daarentegen geheel komen te vervallen. Het merendeel van het transport zal via de openbare weg plaatsvinden. Het MER bepaalt de verkeersintensiteiten en -afwikkeling op basis van de meest recente verkeersgegevens en voert indien nodig aanvullende berekeningen uit. Daarnaast behandelt het MER verkeersveiligheid. Hierbij wordt gekeken naar ideale en minimale wegkenmerken en mogelijke conflicten tussen verschillende verkeersdeelnemers.

Geluid De geluidshinder voor geluidsgevoelige objecten zoals woningen, scholen en zorginstellingen wordt in het MER onderzocht met behulp van geluidsmodellen. Verschillende geluidsbronnen zoals wegverkeer, industriegeluid en schietgeluid worden onderzocht en er wordt een cumulatieve geluidbelasting berekend. Het MER toont de geluidbelasting in de toekomstige situatie met het KCT Roosendaal en vergelijkt dit met de referentiesituatie. Het onderzoek naar geluidbelasting is volledig kwantitatief en volgt de geldende richtlijnen.

Trillingen Het MER onderzoekt of er in de nieuwe situatie veranderingen optreden in trillinghinder in de omgeving.

Luchtkwaliteit Industriële activiteiten en (vracht)verkeer dragen bij aan luchtverontreiniging door emissies van stikstofoxiden (NO_x) en fijnstof (PM₁₀ en PM_{2.5}). Het MER vergelijkt de effecten met de heersende achtergrondwaarden in het gebied en beoordeelt de verandering in luchtkwaliteit op basis van jaargemiddelde concentraties.

Geur In het MER wordt geur kwalitatief onderzocht om de impact van geurbronnen op de omgeving te beoordelen. Dit is een beoordeling van de gevoeligheid van de omgeving voor geurhinder, afhankelijk van het landgebruik en de aanwezigheid van mensen

Omgevingsveiligheid Het MER onderzoekt de invloed op risicocontouren, waarbij gekeken wordt naar plaatsgebonden en groepsrisico's.

Natuur Het MER onderzoekt de invloed op het ecologisch systeem en toetst aan de Omgevingswet, provinciaal en gemeentelijk beleid. Het kijkt naar habitattypen en soorten in nabijgelegen Natura 2000-gebieden en beoordeelt of kritische depositiewaarden worden overschreden. Indien nodig wordt een passende beoordeling opgesteld.

Water Door de wijziging van verhard oppervlak kan de infiltratie en afstroming van regenwater veranderen. Het MER onderzoekt de effecten op grond- en oppervlaktewaterkwaliteit en -kwantiteit, eventueel aangevuld met kwantitatief geohydrologisch onderzoek.

Bodem Het MER beschrijft op basis van bestaande onderzoeken of er bodemvervuiling aanwezig is en wat de status daarvan is. Het onderzoekt ook de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten (OO).

Landschap, cultuurhistorie en archeologie Het MER beoordeelt de invloed op landschappelijke en cultuurhistorische waarden, evenals mogelijke effecten op archeologische waarden.



Ruimtelijke kwaliteit Het MER onderzoekt de invloed op woon- en leefklimaat, met focus op veranderingen in de kwaliteit van de leefomgeving door de komst van de kazerne. Het beoordeelt ook hinder tijdens de aanlegfase.

Energie Het MER onderzoekt de hoeveelheid opgewekte duurzame energie op het kazerneterrein van KCT Roosendaal.

Klimaatadaptatie Het MER onderzoekt in hoeverre de nieuwe kazerne inspeelt op klimaatadaptatie, met aandacht voor waterveiligheid, wateroverlast, droogte en hittestress.

6 Mer-procedure

6.1 Toelichting stappen

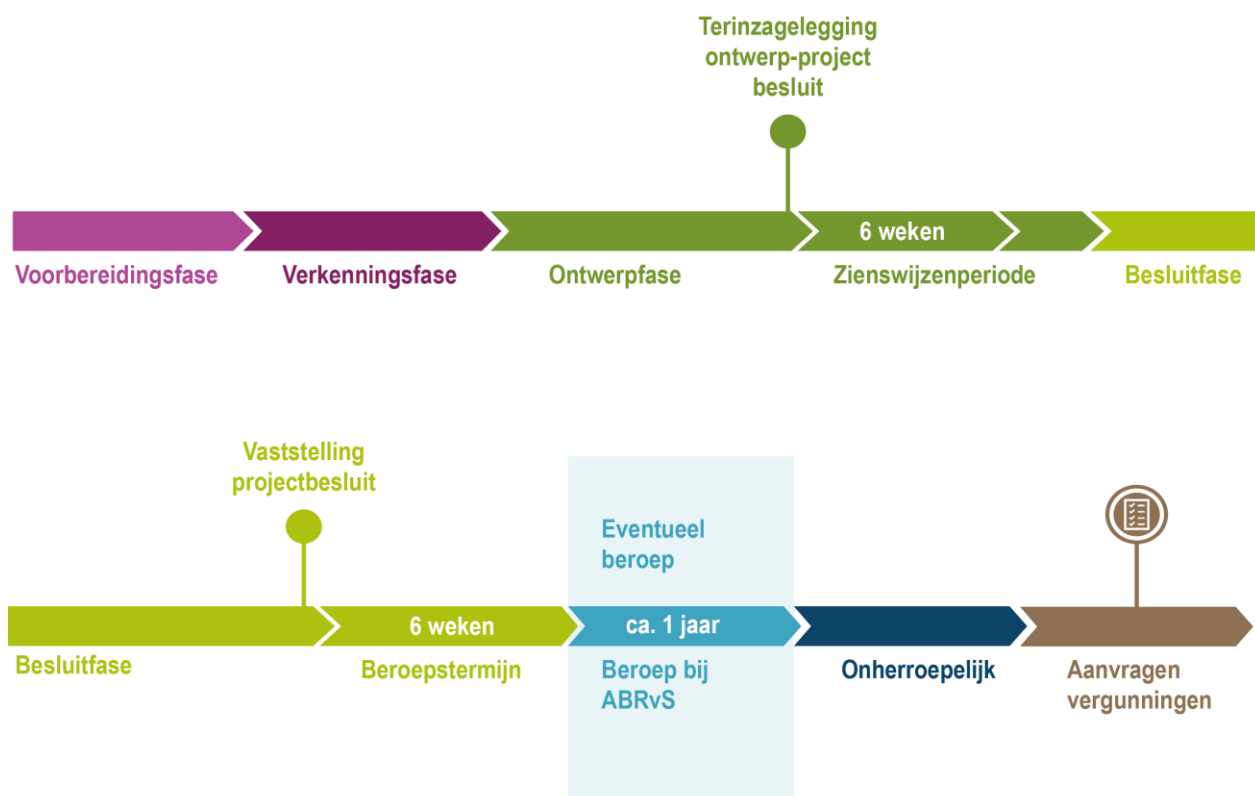
De mer-procedure loopt gelijk op met de procedure voor het (ontwerp)-projectbesluit. Het MER zelf vormt een bijlage bij het (ontwerp)-projectbesluit en dient als onderbouwing van de besluitvorming over ontwikkeling van de kazerne voor het KCT. Het MER wordt uiteindelijk bij het ontwerp-projectbesluit voor de kazerne voor het KCT Roosendaal ter inzage gelegd en zal bijdragen aan de (bestuurlijke) keuzes en afwegingen die bij de vaststelling van het projectbesluit gemaakt worden. De mer-procedure kent een aantal belangrijke stappen die hierna zijn genoemd.

Kennisgeving van het voornemen en participatie

Voor de (uitgebreide) mer-procedure is kennisgeving/publicatie van de start van de mer-procedure met (vormvrije) reaktiemogelijkheid vereist.

Bij een ontwikkeling als deze moet bevoegd gezag openbaar kennisgeven van de start van de mer-procedure en moet de Minister de andere bestuursorganen en adviseurs raadplegen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER.

Het bevoegd gezag stelt eenieder in de gelegenheid om te reageren op de NRD; niet alleen de bestuursorganen en adviseurs. De NRD gaat over de onderzoeksopzet voor de nog uit te voeren milieuonderzoeken bij het MER en (enkel) daarover (daarmee niet over het ontwerp-projectbesluit dat nog opgesteld moet worden) kan een reactie (zienswijze) worden ingediend. Bijvoorbeeld door een voorstel te doen voor aanscherping van de uit te voeren onderzoeken.



Figuur 6-1. Procedure Projectbesluit. Het MER Kazerne KCT Roosendaal gaat ter inzage bij het ontwerp-projectbesluit

Ingediende reacties

Met de ingediende reacties wordt zoveel mogelijk rekening gehouden in het op te stellen MER. In het MER wordt aangegeven hoe met de reacties is omgegaan. Dit kan bijvoorbeeld in een Nota van Antwoord.

Opstellen MER

In het MER worden de effecten van het voornemen op de omgeving in beeld gebracht, aan de hand van verschillende deelonderzoeken en op basis van alternatieven voor de ontwikkeling.

Advies Commissie mer

Tegelijkertijd met de terinzagelegging van de NRD en van het MER wordt aan de Commissie mer advies gevraagd. De Commissie toetst of de producten alle informatie bevatten die nodig is om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij het te nemen besluit c.q. besluiten.

Zienswijzennota

Het advies van de Commissie mer en de ontvangen zienswijzen worden vervolgens verwerkt door het college in een zienswijzennota, waarbij wordt gemotiveerd waarom een zienswijze wel of niet wordt overgenomen in het MER of het ruimtelijk plan.

6.2 Inhoudelijke eisen aan het MER

Het MER dient tenminste aan de volgende inhoudelijke eisen te voldoen:

Doelstelling:

- Beschrijving van wat met de voorgenomen gebiedsontwikkeling wordt beoogd.

Voorgenomen activiteit en alternatieven:

- Beschrijving van de voorgenomen activiteit.
- Beschrijving van redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven.
- Motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven.

Eerder vastgestelde plannen en besluiten:

- Overzicht van eerder vastgestelde plannen en besluiten die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

Bestaande situatie en verwachte ontwikkeling:

- Beschrijving van de bestaande situatie.
- Beschrijving van de verwachte ontwikkeling zonder de voorgenomen gebiedsontwikkeling.

Effecten:

- Beschrijving van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.
- Motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven.

Vergelijking:

- Vergelijking van de beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven mogelijke gevolgen van de voorgenomen alternatieven.

Mitigerende en compenserende maatregelen:

- Beschrijving van maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen.

Leemten in informatie en aanzet monitoring:

- Overzicht van de leemten in de beschrijvingen van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu als gevolg van het ontbreken van de benodigde gegevens.
- Aanzet tot monitoringsplan van de beoogde effecten

Samenvatting:

- Zelfstandig leesbare samenvatting van het MER.

6.3 Participatie

Tijdens het proces er verschillende momenten waarop je (in)formeel kunt meedoen. De belangrijkste momenten waarbij de mening van belanghebbenden belangrijk is, zijn:

- Bij het delen van deze NRD: Dit gebeurt via een inzageperiode. Belanghebbenden kunnen hierop zienswijzen indienen. Daarna wordt gekeken hoe deze vragen zo goed mogelijk in het MER beantwoord kunnen worden. Dit kan bijvoorbeeld zijn in een Nota van Antwoord. Vooraf wordt een informatieve bijeenkomst georganiseerd waarin het NRD en hoe je daarop kunt reageren, wordt uitgelegd.
- Na het vaststellen van het ontwerp-MER en het ontwerp-projectbesluit: Het ontwerp-MER wordt samen met het ontwerp-projectbesluit ter inzage gelegd. Dit plan laat zien welke gronden waarvoor bestemd zijn en wat de voorwaarden zijn. In deze fase kun je ook formeel een zienswijze geven, waar middels een Nota van Antwoord op zal worden gereageerd.